

Öz toýumdan ähli toýlara degişli reportaž

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Öz toýumdan ähli toýlara degişli reportaž ÖZ TOÝUMDAN ÄHLI
TOÝLARA DEGIŞLI REPORTAŽ

Bir görseň – erteki, bir görseň matal:

Ogluňa murt çykyp, bitendir sakal.

Sähedin alarsyň, toýun bellärsiň.

Şo günden başlanar:

«Äkel! Äkel! Äkel!..»

Toýuň serenjamyn edýänçäň tükel,

Dört eliň bolmasa, ýetişmez iki el.

Keýwanyň daň bilen oýadar ýene:

– Jir ýagdan çykypdyr.

Dikel! Jir äkel!

– O niçiksi jirmiş?

– Düwünçeklik jir.

Güllüje matadyr... бүjür, бүjür, бүjür.

Wah, бүjür-бүjүriň bar bolsun seniň,

Bүjür-bүjүr däl ol,

Ejir eken, ejir!

Ertirden agşama ýekänme-ýekän,

Sökärsiň paýtagty dükanma-dükan.

– Agam, бүjür-бүjүr jir gerek maňa!

– Jirem ýok, бүjүrem...

– Wah, nirde barkan?

Ylgarsyň. Selpärsiň. Tapmarsyň derek.

Teý-ahyr bir dostuň ýetirer kömek.

Jiriň nämedigin bilmekçi bolsaň,

Şeýdip mahal-mahal

Toý tutmak gerek.

Ak jirden tmmeklp giden eýwany,
Diýersiň hekgerip: «Ntdi keýwany?!
– Ýene segsen ýnek, ýz tabak gerek!
– A-haw, a ldrdiň,
Uzat ý-nany!

ig suw bilen ýuwdup bir dwm rek,
Bir dkana ýetip, ekersiň aýak.
– Nme gerek, agam?
– Maňa-ha, uýam,
Segsen ýnek bilen
Ýz tabak gerek.

Ýzňe aňkarar eýjejik gelin.
Dodakdan ýkarar pkgje dilin.
– Agam jan,
nireden,
gkden ddňmi?..
Jygylyk tarapa uzadar elin.

Ertesi ýz tabak, segsenem ýnek
Gapyňda dzler misli bir kenek.
Gap-gajyň mesgenin wrenmek in
eýdip aram-aram
Toý tutmak gerek.

Toýuň seridesi dzeler kem-kem.
Geriler adyrlar, bellener hekem.
Ertir ol hekemleň iň ýagsysynda
Saakbaz daýzalar
Maýa dek ker –

Dwler dwnek. Dolanar saak,
Kbiri owunjak. Kbiri goak...
(Uzak grlejek dl dwnek hakda,
Ol hakda bir ygry ýrite ýazjak).

Toýa üç gün galar. Bişirler çörek.
Çörek diýen zada gerekdir kömek.
«Goňşy – kyýamat gün gerek! – diýlipdir.
Wah, üýşüň, goňşular,
Siz şu gün gerek!

Dykylar haltalar, ýugrular hamyr,
Ejiz bolsaň – hamyr
omzuňy omyr.
Emma her birisi at dek gelinler
Hamyry görende jylawyn gemir.

Biri elguş bolup
Hamyry kerter,
Biri torguş bolup
Dikeçläär, dürter.
(Çyn erkek kişiler bulary görse –
Hem dözmez,
hemem buýsanjy artar),

Kyrk gradus bolsa howlynyň daşy,
Segsendenem geçer tamdyryň başy.
Emma tamdyrdanam gyzgyn ýürekler
Hüjüme geçerler gyzgyna garşy.

Ýalyňa çawlanar mermer dek bilek,
Repideden geçer ýüz tamdyr çörek.
Gelinleň kimdigin tanamak üçin
Şeýdip käte-käte
Toý tutmak gerek.

«Nahar taýýar!» diýip, gygyrar aşpez
Aşpez gygyrdymy – gutarar boş söz.
Hemmeleň maksady hyzmat etmekdir,
Gep-gybat
hiç kesiň ýadyna düşmez.

Bir elde tabakdyr, bir elde petir –
Goňşular gününü hyzmatda ötir.

Çadyryň ýanynda
öz daýzaň weli
Zülpün tüýkülikläp,
sülmürär otyr.

Sülmürärçe bardyr: duran bir melek.
Towlanyp, näz satar hyzmata derek.
Daýzalaň näzini öwrenmek üçin,
Şeýdip ýygjam-ýygjam
Toý tutmak gerek.

Gün giçlär. Gyzyşar komsomol toýy.
Arzuwlar aýdyklar goýydan-goýy.
Kelle gyzdygyça – şowhun köpeler.
Toýdur. Çakyn bilseň – şowhunam gowy!

Hiç kim şowhunýňdan gözlemez telek.
(Has şowhunly ýere – aýlaýgyn çäýnek!)

Resmiligi az-kem unutmak üçin
Şeýdip mahal-mahal.
Toý tutmak gerek.

Arzuwa goşulyp Nurýagdy Tokga,
Pyragydan başlar gözellik hakda.
Iki ýüz ýyl ozal söýülen Meňli
Ýene uz ýörişläp mele toprakda,

Golun dişläp geçer ýene bir gezek.
Beý diýmek – gözellik bakydyr diýmek,
Gözellik waspyny ýetirmek üçin
Şeýdip ýygy-ýygy toý tutmak gerek.

...Daň atar. Täzeden başlanar toýuň.
Gelniňe baş salyp, gurarlar oýun.
Şo günden adyňa «Gaýyn» dakarlar,
Hem alarsyň,
hemem almarsyň boýun.

Toba!

Şunça ýaşda misli bir bäbek,
Hem gülüp, hem aglap, tarsyldar ýürek.
Täze ada endik etmeklik üçin
Ýene näçe gezek
Toý tutmak gerek?!

Kerim GURBANNEPESOW. Goşgular